MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Llun, 21ain Tachwedd, 2022 at 2.00 pm

PRESENT: County Councillor David Jones (Chairman)
County Councillor (Vice Chairman)

County Councillors: Tomos Davies, Meirion Howells, Penny Jones, Su McConnel, Maria Stevens, Peter Strong, Armand Watts, Laura Wright, Jill Bond, Rachel Buckler and Maureen Powell

OFFICERS IN ATTENDANCE:

John Pearson	Rheolwr Democratiaeth Leol
Nicola Perry	Uwch Swyddog Democratiaeth

APOLOGIES:

Councillors

1. **Datganiadau o Fuddiant**

Nid oedd datganiadau o fuddiant.

2. **Cofnodion y cyfarfod blaenorol**

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Medi 2022. Codwyd y pwyntiau dilynol:

Yng nghyswllt cwestiwn am daith o'r Sir cadarnhawyd fod swyddogion yn edrych ar opsiynau ac efallai y gellid ei drefnu ar gyfer y Flwyddyn Newydd.

Mae Gwasanaethau Cwsmeriaid wedi diweddaru eu polisïau i adlewyrchu'r trafodaethau am y cod ymddygiad.

Byddai'n well i faterion yn ymwneud ag Adroddiad Comisiynydd y Gymraeg gael ei ystyried mewn Cyfarfod Craffu.

3. **Dyddiadur y Cyngor - 2023-24**

Cyflwynodd y Rheolwr Democratiaeth Lleol adroddiad er mwyn i'r pwyllgor adolygu dyddiadur cyfarfodydd 2023/24 ac argymell y dyddiadur i'r Cyngor ei gymeradwyo. Gofynnodd hefyd am sylwadau ar amseriad Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol y Cyngor.

Gofynnwyd am roi ystyriaeth i ymweliadau safleoedd cynllunio wrth osod dyddiadur cyfarfodydd.

Cytunodd aelodau y bu'n briodol cynnal dau gyfarfod ar wahân ar gyfer y CCB eleni oherwydd nifer y cynghorwyr newydd ond yn y dyfodol byddai cyfuno yn un cyfarfod yn ddigonol.

Awgrymwyd y dylid cynnal y cyfarfod ar un diwrnod, ond bod y diwrnod yn cael ei rannu.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Llun, 21ain Tachwedd, 2022 at 2.00 pm

Credid ei bod yn briodol cyhoeddi arolwg i aelodau i asesu barn ar amseriad cyfarfodydd ac y gallai'r broses hon gael ei dechrau yn y flwyddyn newydd. Dywedodd y Cynghorydd Sir Penny Jones fod y Cyngor wedi cytuno y byddid yn edrych eto ar y penderfyniad ar amseriad cyfarfodydd ym Mai/Mehefin 2023.

Pan roddwyd y mater i'r bleidlais penderfynodd y pwyllgor:

Argymell y dyddiadur cyfarfodydd ar gyfer 2023/2024 i'r Cyngor.

Bod y pwyllgor yn cyflwyno argymhellion i'r cyngor llawn y dylid cynnal y CCB fel un cyfarfod.

4. **<u>Adroddiad Drafft y Panel Tâl 2022-23</u>**

Cyflwynodd y Rheolwr Democratiaeth Leol yr adroddiad i'r Pwyllgor i nodi cynnwys drafft adroddiad 2023-24 Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.

Dywedwyd mai'r prif newidiadau oedd cynnydd mewn cyflog sylfaenol, a chynnydd bach mewn cyflogau ychwanegol.

Gellir bwydo barn y pwyllgor yn ôl i'r Panel Tâl. Nid yw'r adroddiad yn mynd i'r Cyngor Llawn.

Codwyd pryderon, o gofio'r argyfwng presennol mewn costau byw, nad dyma'r amser cywir i weithredu'r cynnydd mewn cyflogau. Awgrymwyd y dylai'r Cyngor ystyried y cynigion yn ofalus.

Ar y llaw arall, dywedwyd y gallai peidio rhoi tâl digonol i aelodau adlewyrchu'n wael mewn cynrychiolaeth ac na fyddai'n adlewyrchu'r gymuned yn gywir. Cydnabuwyd hefyd fod yr argyfwng costau byw yn effeithio ar aelodau.

Roedd anesmwythder am y cynnydd oherwydd posibiliadau dileu swyddi staff oherwydd diffyg yn y gyllideb.

Tanlinellwyd ei bod yn bwysig bod hyn yn parhau'n broses annibynnol a dywedwyd na ddylem fynd lawr y llwybr o osod ein cyflogau ein hunain.

Penderfynodd y Pwyllgor i dderbyn yr argymhelliad.

Nododd y Cynghorwyr benderfyniadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.

5. **<u>Newid y System Bleidleisio – Etholiadau Lleol</u>**

Cyflwynodd y Rheolwr Democratiaeth Leol yr adroddiad ar gyfer y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd i gytuno ar fethodoleg ar gyfer adolygu a mesur awydd aelodau am newid i'r system bleidleisio ar gyfer etholiadau lleol.

Mae gan awdurdodau lleol tan 15 Tachwedd 2024 i gytuno i newid eu system bleidleisio, fodd bynnag mae angen nifer o brosesau gweinyddol yn cynnwys adolygiad etholiadol llawn ar gyfer Sir Fynwy i gyd, yn dilyn y drafodaeth i newid y system a chyn yr etholiad nesaf.

Cynigir Seminar Aelodau i ystyried effaith y newidiadau.

Nid oedd aelodau yn awyddus i gefnogi'r newidiadau ond deallant y byddai seminar yn mesur barn yn well.

Awgrymodd y Rheolwr Democratiaeth Leol y gallai anfon holiadur at bob aelod i osgoi seminar diangen. Os oedd yr ymatebion yn gofyn am hynny, yna gellid cynnal y seminar. Yn y ffordd honno ni fyddem yn gwastraffu amser gyda'r seminar os nad oes galw amdani.

Penderfynodd y Pwyllgor i dderbyn yr argymhelliad:

Bod Cynghorwyr yn cytuno i'r broses a nodir isod ar gyfer rhannu'r wybodaeth ar y newid gyda phob cynghorydd a phenderfynu os y dylai'r eitem fynd gerbron y cyngor llawn.

6. Papur Gwyn - Gweinyddu Etholiadol a Diwygio

Cyflwynodd y Rheolwr Democratiaeth Leol y ddogfen ymgynghori, gan dynnu sylw at agweddau penodol sy'n berthnasol i aelodau:

1. A ddylem ddychwelyd i dymor cyngor 4 blynedd yn hytrach na 5 mlynedd;
2. Hyfforddiant gorfodol ar gyfer Cynghorwyr.

Dan y Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau, penderfynodd Llywodraeth Cymru y byddai cyfnod cynghorau yn 5 mlynedd o fis Mai 2022 ymlaen. Cytunwyd ar hyn gyda'r sefyllfa na fyddai trefnu etholiadau yn gwrthdaro. Gallwn anfon ymateb os yw'r Pwyllgor yn ystyried fod 5 mlynedd yn rhy hir.

Yn nhermau yr hyn yw a nad yw yn hyfforddiant gorfodol, wrth lunio'r datganiad swydd mae aelodau yn cytuno i gydymffurfio gyda'r cod ymddygiad sy'n gwneud hyn yn hyfforddiant gorfodol. Mae angen hyfforddiant gorfodol hefyd ar gyfer Cynllunio a Thrwyddedu. Mae'r papur yn gofyn pwy ddylai benderfynu pa hyfforddiant ddylai fod yn orfodol.

Credid y byddai Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru mewn sefyllfa well i benderfynu ar hyfforddiant gorfodol.

Dywedwyd bod diffyg hyfforddiant mewn deddfwriaeth yn ymwneud â phreifatrwydd a diogelu, a mynediad i wybodaeth, er enghraifft, ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

Cytunwyd fod hyfforddiant yn bwysig i bob aelod ac y byddai'n fuddiol derbyn diweddariadau drwy gydol y cyfnod.

Nodwyd bod materion etholiad yn mynd ag amser o ddiwedd y cyfnod 3ydd flwyddyn, ac felly byddai cyfnod 5 mlynedd yn galluogi aelodau i gyflawni mwy.

7. Dyddiad y cyfarfod nesaf – 23 Ionawr 2023 2023

Nodwyd dyddiad y cyfarfod nesaf.

The meeting ended at 3.40 pm

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Llun, 21ain Tachwedd, 2022 at 2.00 pm